

Standardy ochrony małoletnich

w Agencji Rozwoju Regionalnego w Starachowicach

Rozdział 1. Postanowienia ogólne

§ 1. 1. Standardy określają zasady ochrony małoletnich w Agencji Rozwoju Regionalnego w Starachowicach.

2. Celem Standardów jest zapewnienie bezpieczeństwa małoletnim, dbałość o ich dobro oraz zapewnienie, że działania podejmowane przez Agencję Rozwoju Regionalnego w Starachowicach będą uwzględniały ich potrzeby. Celem Standardów jest również zwrócenie uwagi pracowników Agencji na konieczność podejmowania wzmożonych działań na rzecz ochrony małoletnich przed krzywdzeniem oraz potrzebę działań profilaktycznych w zakresie zapewnienia ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.

3. Standardy odnoszą się do wszelkich działań, podejmowanych przez Agencję Rozwoju Regionalnego w Starachowicach w zakresie działalności oświatowej, opiekuńczej, wychowawczej, artystycznej, medycznej, rekreacyjnej, sportowej lub związanej z rozwijaniem zainteresowań przez małoletnich, a w szczególności do działań związanych z realizacją zadań adresowanych do małoletnich.

§ 2. 1. Ilekroć w niniejszych Standardach jest mowa o:

1) **Agencji** – należy przez to rozumieć Agencję Rozwoju Regionalnego w Starachowicach;

2) **demoralizacji** – należy przez to rozumieć demoralizację w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich;

3) **Zarządzie Agencji** – należy przez to rozumieć Zarząd Fundacji Agencja Rozwoju Regionalnego w Starachowicach;

4) **krzywdzeniu małoletniego** – należy przez to rozumieć każde zamierzone lub niezamierzone działanie lub zaniechanie jednostki lub jakiegokolwiek innego podmiotu, które narusza prawa lub swobody dziecka lub zakłóca jego optymalny rozwój; krzywdzenie może przybierać różne formy, z reguły współwystępujące: przemocy fizycznej, przemocy emocjonalnej, przemocy seksualnej lub zaniedbania;

5) **małoletnim** – należy przez to rozumieć osobę nie mającą ukończonego 18. roku życia;

6) **nieletnim** – należy przez to rozumieć nieletniego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich;

7) **opiekunie małoletniego** – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowienia o małoletnim, w tym przedstawiciela ustawowego oraz opiekuna faktycznego;

8) **Partnerze** – należy przez to rozumieć każdy podmiot współpracujący z Agencją Rozwoju Regionalnego w Starachowicach, niezależnie od formy organizacyjnej, wykonujący na podstawie umowy na rzecz Agencji usługi związane z działalnością oświatową, opiekuńczą, wychowawczą, artystyczną, medyczną, rekreacyjną, sportową lub związaną z rozwijaniem zainteresowań przez małoletnich;

9) **pracowniku** – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną w Agencji oraz współpracującą z Agencją na jakiegokolwiek podstawie, w tym na podstawie umowy o dzieło, umowy zlecenia, powołania, wyboru, stażystę, wolontariusza, praktykanta;

10) **przedstawicielu ustawowym małoletniego** – należy przez to rozumieć rodzica lub opiekuna prawnego ustanowionego przez sąd;

11) **przemocy domowej** – należy przez to rozumieć przemoc domową w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;

12) **Standardach** – należy przez to rozumieć Standardy Ochrony Małoletnich.

2. Standardy stosuje się z uwzględnieniem właściwych aktów prawa powszechnie obowiązującego, które określają obowiązki organów władzy publicznej oraz pozostałych podmiotów w zakresie związanym z ochroną małoletnich oraz prawa małoletnich, w szczególności ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.

Rozdział 2.

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a pracownikami Agencji

§ 3. Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników.

1. Przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją zainteresowań przez małoletnich lub z opieką nad nimi, uzyskuje się informacje, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.

2. Informacje z Rejestru z dostępem ograniczonym uzyskuje się za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, prowadzonego przez Ministra Sprawiedliwości.

3. Przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do działalności, o której mowa w ust. 1, osoba ta przedkłada:

1) informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego. Jeżeli osoba ta posiada obywatelstwo inne niż polskie, ponad informację, o której mowa w zdaniu 1, przedkłada także informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla wyżej wymienionych celów;

2) oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, sporządzone zgodnie ze wzorem, stanowiącym załącznik nr 1 do Standardów;

3) jeżeli osoba w ciągu 20 lat zamieszkiwała w innych państwach niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa - informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwane do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestrów karnych tych państw, jeżeli prawo tych państw nie przewiduje wydawania informacji dla wyżej wymienionych celów;

4) jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w pkt 1 i 3, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego – złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że osoba ta nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, zgodnie ze wzorem, stanowiącym załącznik nr 2 do Standardów.

4. W oświadczeniach, o których mowa w ust. 3 pkt 2 i 4, składający oświadczenie zobowiązany jest zawrzeć klauzulę: „Jestem świadomy / świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”, która zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

5. Oświadczenia oraz wszelkie informacje z rejestrów dołączane są do części A akt osobowych pracownika. W przypadku danych z Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej 15 lat, wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze, do akt załącza się wydruk strony internetowej, na której widnieje komunikat dotyczący danej osoby.

6. Jeśli dla osoby, o której mowa w ust. 1, nie prowadzi się teczek pracowniczych akt osobowych, oświadczenia oraz wszelkie informacje z rejestrów dołącza się do dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

7. Obowiązki związane z bezpieczną rekrutacją personelu, o których mowa w ust. 1 – 6, wykonuje pracownik zajmujący się obsługą kadrową Agencji.

8. W przypadku podejmowania przez Agencję współpracy z Partnerem w zakresie działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, na tym Partnerze ciąży obowiązek zapewnienia bezpiecznej rekrutacji personelu poprzez zastosowanie procedur określonych w ust. 1 – 6.

9. W przypadku, o którym mowa w ust. 8, pracownik Agencji, w zakresie kompetencji którego leży organizacja danego działania, zapewnia umieszczenie w projekcie umowy zawieranej z Partnerem obowiązków wynikających z ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich oraz zobowiązania Partnera do złożenia pisemnego oświadczenia o wykonaniu obowiązków wynikających z tej ustawy, w szczególności zastosowania określonych ustawą zasad bezpiecznej rekrutacji pracowników (personelu).

10. Pracownik Agencji, w zakresie kompetencji którego leży organizacja danego działania, zapewnia identyfikację wszelkich procesów z udziałem małoletnich, polegających na organizacji przez Agencję działalności oświatowej, opiekuńczej, wychowawczej, artystycznej, medycznej, rekreacyjnej, sportowej lub związanej z rozwijaniem zainteresowań przez małoletnich oraz zapewnia, że do działalności tego rodzaju nie zostaną dopuszczone osoby, które nie zostały zweryfikowane zgodnie z § 21 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.

§ 4. Zasady bezpiecznych relacji pracowników Agencji z małoletnim, w tym zachowania niedozwolone wobec małoletnich.

1. Podstawową zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez pracowników jest działanie dla dobra małoletniego i w jego interesie.

2. Pracownicy traktują małoletniego z szacunkiem oraz uwzględniają jego potrzeby.

3. Pracownik zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnim i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych małoletnich.

4. Pracownik w kontakcie z małoletnim w szczególności:

1) przedstawia się i wyjaśnia, jaką rolę pełni wobec małoletniego;

- 2) zapewnia, żeby małoletni został poinformowany w sposób adekwatny do jego wieku i etapu rozwojowego o zasadach współpracy oraz monitoruje, czy zasady te są dla małoletniego zrozumiałe;
 - 3) informuje małoletniego o możliwości zadawania pytań i wyrażania swoich zastrzeżeń, reaguje na pytania i zastrzeżenia małoletnich;
 - 4) informuje małoletniego, że jeżeli czuje się niekomfortowo w danej sytuacji, wobec jakiegoś zachowania czy słów, może o tym poinformować pracownika i oczekiwać pomocy;
 - 5) zachowuje cierpliwość i przyjmuje postawę nieoceniającą, zapewnia małoletniemu czas na oswojenie się z sytuacją, w której się znajduje;
 - 6) uważnie wysłuchuje małoletniego oraz zachowuje uczciwość w komunikacji;
 - 7) korzysta z alternatywnych metod komunikacji w przypadku, gdy małoletni tego potrzebuje;
 - 8) nie zawstydza, nie lekceważy, nie upokarza i nie obraża małoletniego;
 - 9) nie krzyczy, chyba że wymaga tego sytuacja (np. ostrzeżenie przed niebezpieczeństwem).
5. Decyzje dotyczące małoletniego powinny zawsze uwzględniać jego oczekiwania, ale również brać pod uwagę bezpieczeństwo pozostałych małoletnich.
6. Pracownik zobowiązany jest do równego traktowania małoletnich, w szczególności niezależnie od ich płci, orientacji seksualnej, wyznania, pochodzenia etnicznego i społecznego czy też niepełnosprawności.
7. Pracownik zapewnia, aby realizowane przez niego działania nie prowadziły do naruszenia prawa małoletniego do prywatności; nie ujawnia żadnych informacji o małoletnim, w tym jego wizerunku, osobom do tego nieuprawnionym.
8. Pracownik powinien dążyć do zapewniania, by podczas rozmowy lub innej aktywności z małoletnim był w zasięgu wzroku innych pracowników, a w sytuacji, gdy nie jest to możliwe ze względu na charakter aktywności, pracownik informuje innych pracowników o miejscu, w którym będzie przebywał z małoletnim.
9. Pracownikowi nie wolno w obecności małoletnich niestosownie żartować, używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, nawiązywać do atrakcyjności fizycznej, przedstawiać treści o zabarwieniu seksualnym.
10. Pracownik, projektując działania leżące w zakresie jego obowiązków, dąży do tego, aby uwzględnione zostały szczególne potrzeby małoletnich, do których jest to działanie adresowane, w tym wynikające z niepełnosprawności, ujawnionych przez opiekunów zaleceń związanych ze stanem zdrowia małoletniego, np. z alergiami itd.

11. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracowników oraz tolerowanie stosowania wobec małoletnich jakichkolwiek form przemocy.

12. Pracownikowi nie wolno wykorzystywać przewagi fizycznej nad małoletnim ani stosować wobec niego gróźb.

13. Pracownik nie może utrwalać wizerunku małoletnich, w tym głosu, w celach prywatnych. Utrwalanie wizerunku małoletniego w celach służbowych jest możliwe tylko wówczas, jeżeli przedstawiciele ustawowi małoletniego wyrazili na to wyraźną zgodę albo obowiązek utrwalenia wizerunku wynika z przepisu prawa.

14. Pracownikowi zabrania się przyjmowania prezentów od małoletnich oraz ich opiekunów.

15. Pracownicy w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich oraz reagują na podejrzenie krzywdzenia małoletniego w sposób określony właściwymi przepisami prawa oraz Standardami.

16. Pracownik, który ma świadomość, że małoletni doznał krzywdzenia, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z małoletnim, wykazując zrozumienie i wyczucie.

§ 5. 1. Pracownikowi nie wolno dotykać małoletniego w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany.

2. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z przewagi dorosłego nad małoletnim.

3. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika z małoletnim, za jego przyzwoleniem. Do sytuacji takiej zaliczyć można w szczególności pomoc niepełnosprawnemu małoletniemu w poruszaniu się lub przy wsiadaniu i wysiadaniu z pojazdu. Jeśli pracownik stwierdzi, że małoletni potrzebuje pomocy wymagającej kontaktu fizycznego, powinien rozważyć, czy takie zachowanie względem małoletniego jest adekwatne do okoliczności, nie narusza praw małoletniego oraz być gotowy do wyjaśnienia swojego działania.

§ 6. 1. Kontakt z małoletnim poza godzinami pracy Agencji jest co do zasady zabroniony, chyba że wynika on z realizacji zadań służbowych.

2. Pracownik nie może zapraszać małoletnich do swojego miejsca zamieszkania lub innego miejsca, które nie jest miejscem wykonywania zadań służbowych ani przyjmować podobnego zaproszenia ze strony małoletniego lub jego opiekuna.

3. Jeśli zachodzi konieczność kontaktu z małoletnim lub jego opiekunem na odległość, dozwolone jest nawiązanie kontaktu za pośrednictwem telefonu służbowego lub służbowego adresu poczty elektronicznej, z zastrzeżeniem ust. 4.

4. Jeśli zachodzi konieczność spotkania się z małoletnim poza godzinami pracy Agencji lub realizowania zadań służbowych, wymagane jest poinformowanie o tym

fakcie bezpośredniego przełożonego. Spotkanie może odbyć się wyłącznie za zgodą opiekuna małoletniego.

5. Pracownik nie może realizować służbowych kontaktów z małoletnimi poprzez prywatne profile w mediach społecznościowych i komunikatorach internetowych.

Rozdział 3.

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone

§ 7. 1. Podstawową zasadą relacji między małoletnimi jest działanie z szacunkiem, uwzględniające godność i potrzeby drugiej osoby.

2. Standardem jest tworzenie atmosfery, która promuje wśród małoletnich tolerancję i poczucie odpowiedzialności za swoje zachowanie.

3. W kontaktach pomiędzy małoletnimi niedozwolone jest w szczególności:

- 1) stosowanie przemocy wobec innego małoletniego, w jakiegokolwiek formie;
- 2) używanie wulgarnego, obraźliwego języka, wulgarnych gestów;
- 3) upokarzanie, obrażanie, znieważanie;
- 4) zachowywanie się w sposób niestosowny;
- 5) kierowanie obraźliwych uwag, w tym o zabarwieniu seksualnym;
- 6) stosowanie zastraszania i gróźb;
- 7) utrwalanie wizerunku innych małoletnich poprzez nagrywanie (również fonii) i fotografowanie bez uzyskania zgody;
- 8) udostępnianie między małoletnimi substancji psychoaktywnych, alkoholu, napojów energetycznych, wyrobów tytoniowych.

Rozdział 4.

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich

§ 8. 1. Pracownicy posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich, takie jak:

- 1) małoletni jest brudny, nieprzyjemnie pachnie;
- 2) małoletni kradnie jedzenie, pieniądze;
- 3) małoletni żebrze;
- 4) małoletni jest stale głodny;
- 5) powstają wątpliwości, czy małoletni otrzymuje potrzebną mu opiekę medyczną, szczepienia, czy posiada okulary oraz konieczny sprzęt rehabilitacyjny;
- 6) małoletni nie ma odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych;
- 7) małoletni ma widoczne obrażenia ciała (np. siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić; obrażenia są w różnej fazie gojenia; podawane przez małoletniego wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne i niespójne;
- 8) małoletni boi się opiekuna lub domowników, powrotu do domu;
- 9) małoletni wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
- 10) małoletni cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne, np. bóle brzucha, głowy, mdłości;
- 11) małoletni jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, okalecza się;
- 12) małoletni ucieka w świat wirtualny, jest nadmiernie zainteresowany mediami społecznościowymi, grami komputerowymi, treściami dostępnymi w Internecie;
- 13) małoletni używa środków psychoaktywnych, alkoholu, środków tytoniowych, napojów energetycznych;
- 14) małoletni nadmiernie szuka kontaktu fizycznego z dorosłym;
- 15) małoletni jest rozbudzony seksualnie, niestosownie do sytuacji i wieku;
- 16) małoletni ucieka z domu;
- 17) nastąpiła nagle i wyraźna, negatywna zmiana w zachowaniu małoletniego;
- 18) małoletni mówi o przemocy.

2. Pracownicy zwracają uwagę, czy z objawami u małoletniego stanowiącymi czynniki ryzyka krzywdzenia nie współwystępują niepokojące zachowania opiekunów bądź innych domowników, powodujące, że podejrzenie krzywdzenia małoletniego jest dodatkowo uzasadnione, takie jak:

- 1) rodzic (opiekun) podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń małoletniego;
 - 2) rodzic (opiekun) nie utrzymuje (unika) kontaktów z osobami zainteresowanymi losem małoletniego;
 - 3) rodzic (opiekun) mówi o małoletnim w negatywny sposób, obwinia, poniża lub strofuje małoletniego;
 - 4) rodzic (opiekun) poddaje małoletniego surowej dyscyplinie, jest nadopiekuńczy, zbyt pobłażliwy lub odrzuca małoletniego;
 - 5) rodzic (opiekun) nie interesuje się losem i problemami małoletniego;
 - 6) rodzic (opiekun) często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa małoletni;
 - 7) rodzic (opiekun) jest apatyczny, pogrążony w depresji;
 - 8) rodzic (opiekun) zachowuje się agresywnie;
 - 9) rodzic (opiekun) ma zaburzony kontakt z rzeczywistością, reaguje nieadekwatnie do sytuacji, wypowiada się niespójnie;
 - 10) rodzic (opiekun) nie ma świadomości lub neguje potrzeby małoletniego;
 - 11) rodzic (opiekun) w sposób ewidentny faworyzuje jedno z rodzeństwa;
 - 12) rodzic (opiekun) przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym;
 - 13) rodzic (opiekun) nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, przejawia symptomy uzależnień behawioralnych, w tym hazardu.
3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka krzywdzenia małoletniego, pracownicy podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywują ich do szukania stosownej pomocy. Pracownicy monitorują sytuację poprzez obserwację małoletniego.

Rozdział 5.

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez pracownika, osobę trzecią, innego małoletniego lub opiekuna lub powzięcia informacji o takim krzywdzeniu

§ 9. 1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez osobę związaną z Agencją, tj. pracownika lub osobę działającą z ramienia jakiejkolwiek organizacji lub jednostki współpracującej lub osobę trzecią, lub powzięcia informacji o takim krzywdzeniu, pracownicy zobowiązani są do działania zgodnie z następującym schematem podejmowania interwencji:

1) w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa ściganego z urzędu, pracownik zobowiązany jest do niezwłocznego zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa prokuratora lub Policji oraz przedsięwzięcia niezbędnych czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa;

2) jeśli pracownik podejrzewa, że małoletni doświadcza wykorzystania seksualnego lub krzywdzenia, które powoduje zagrożenie życia lub zdrowia małoletniego, zobowiązany jest do zapewnienia małoletniemu bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie oraz niezwłocznego zawiadomienia Policji (pod numer telefonu 112 lub 997), a w razie potrzeby – do zapewnienia pierwszej pomocy, w tym wezwania pogotowia ratunkowego;

3) jeśli pracownik podejrzewa, że małoletni doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej (np. popychanie, klapsy, poniżanie, ośmieszanie) lub zauważył inne niedozwolone zachowanie wobec małoletniego (np. krzyk, niestosowne komentarze) ze strony innego pracownika lub osoby działającej z ramienia Partnera, zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo małoletniego i odseparowania go od osoby podejrzanej o krzywdzenie oraz niezwłocznego powiadomienia Zarządu Agencji w celu podjęcia czynności wyjaśniających i decyzji co do dalszej współpracy z pracownikiem lub Partnerem; jeżeli zachowanie było jednorazowe i o niewielkiej szkodliwości, z pracownikiem przeprowadza się rozmowę dyscyplinującą lub – w przypadku osoby działającej z ramienia Partnera – zobowiązuje się Partnera do przeprowadzenia takiej rozmowy .

2. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez jego opiekuna lub innego domownika, pracownicy są zobowiązani podjąć działania, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, a dodatkowo:

1) jeżeli pracownik, w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych, jest świadkiem przemocy domowej stosowanej wobec małoletniego, zobowiązany jest do zawiadomienia o tym Policji, prokuratora lub właściwego miejskiego (gminnego) ośrodka pomocy społecznej jako jednostki działającej na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w celu wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty”; w miarę potrzeby pracownik zapewnia dziecku bezpieczeństwo i udziela pierwszej pomocy;

2) jeżeli pracownik podejrzewa, że dobro dziecka może być zagrożone, w szczególności, jeżeli ocenia, że dochodzi do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka lub do innego zagrożenia dobra dziecka ze strony rodziców lub opiekunów prawnych, nienoszącego znamion czynu zabronionego, lub dziecko doznaje krzywdzenia ze strony innego dziecka, pracownik ma obowiązek skierowania zawiadomienia do sądu rodzinnego, właściwego ze względu na miejsce

zamieszkania dziecka, z wnioskiem o wydanie zarządzeń opiekuńczych w sprawie tego małoletniego i wgląd w jego sytuację.

3. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez nieletniego, pracownicy są zobowiązani podjąć działania z uwzględnieniem następującego schematu:

1) jeśli pracownik podejrzewa popełnienie na szkodę małoletniego czynu zabronionego, wyczerpującego znamiona przestępstwa ściganego z urzędu, przez nieletniego, jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym sąd rodzinny lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów popełnienia czynu zabronionego. Jeżeli pracownik ocenia, że małoletni w związku z czynem zabronionym popełnionym na jego szkodę przez nieletniego jest w stanie zagrożenia życia lub zdrowia, zobowiązany jest do zapewnienia małoletniemu bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie oraz niezwłocznego zawiadomienia Policji (pod numer telefonu 112 lub 997), a w razie potrzeby – do zapewnienia pierwszej pomocy, w tym wezwania pogotowia ratunkowego;

2) jeśli pracownik podejrzewa, że małoletni doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony osoby nieletniej, niewyczerpującej znamion przestępstwa, zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo małoletniego i odseparowania go od osoby krzywdzącej, a ponadto do zawiadomienia opiekuna małoletniego i opiekuna osoby nieletniej, a w przypadku stwierdzenia, że zachowanie nieletniego może świadczyć o jego demoralizacji, pracownik zawiadamia właściwy sąd rodzinny lub Policję; opiekunowi osoby nieletniej oraz opiekunowi małoletniego udziela się informacji o dostępnych formach wsparcia.

§ 10. 1. Wszystkie działania w ramach interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego lub powzięcia informacji o krzywdzeniu małoletniego podejmowane są niezwłocznie, przy uwzględnieniu ryzyka, jakie rodzi w danym przypadku dla małoletniego opóźnienie działań.

2. Każdy pracownik podejrzewający krzywdzenie dziecka raportuje ten fakt bezpośrednio przełożonemu oraz do Zarządu Agencji. W przypadku podejrzenia krzywdzenia ze strony pracownika Agencji, pracownik raportuje ten fakt bezpośrednio do Zarządu Agencji.

3. Za koordynowanie i nadzór nad prawidłowością oraz terminowością działań podejmowanych w ramach interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego lub pozyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego odpowiada pracownik, realizujący działanie, w związku z którym doszło do ujawnienia podejrzenia krzywdzenia. W sytuacjach wątpliwych, decyzje o podjęciu określonych czynności w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego podejmowane są po uzgodnieniu z Zarządem Agencji.

4. W każdym przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego, jego opiekunowi, a także odpowiednio do możliwości poznawczych temu małoletniemu, udziela się informacji o możliwych formach wsparcia oraz zapewniających je organach władzy publicznej i organizacjach pożytku publicznego.

5. W każdym przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego lub powzięcia informacji o takim krzywdzeniu należy uzupełnić Kartę Interwencji, której wzór stanowi załącznik nr 3 do Standardów oraz zgłosić do pracownika odpowiedzialnego za prowadzenie rejestru interwencji.

Rozdział 6.

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

§ 11. 1. Celem planu wsparcia jest przede wszystkim:

- 1) zainicjowanie działań interwencyjnych we współpracy z innymi instytucjami, jeśli istnieje taka konieczność;
- 2) współpraca z przedstawicielami ustawowymi w celu powstrzymania krzywdzenia małoletniego i zapewnienie mu pomocy;
- 3) diagnoza, czy konieczne jest podjęcie działań prawnych;
- 4) objęcie pomocą specjalistyczną, jeśli zaistnieje taka konieczność.

2. W ustalaniu planu wsparcia uczestniczy małoletni i przedstawiciele ustawowi małoletniego.

3. Działania koordynuje koordynator do spraw standardów ochrony małoletnich.

4. Plan wsparcia uwzględnia:

- 1) działania interwencyjne, mające na celu zapewnienie małoletniemu bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia popełnienia przestępstwa organom ścigania;
- 2) przekazanie w sposób przystępny informacji o formach i miejscach, w których możliwe jest uzyskanie wsparcia,
- 3) zaproponowane formy specjalistycznej pomocy pozaszkolnej, jeśli istnieje taka potrzeba.

5. Plan wsparcia małoletniego funkcjonuje równolegle z podejmowanymi działaniami interwencyjnymi, a jego naczelną zasadą jest obserwacja małoletniego, zapewnienie mu warunków do uzyskania wielospecjalistycznej pomocy, również pozaszkolnej, udzielanie wsparcia rodzicom, opiekunom prawnym i współpraca międzyinstytucjonalna.

Rozdział 7.

Zasady ochrony danych osobowych małoletniego

§ 12. 1. Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych oraz rozporządzeniu

Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólnym rozporządzeniu o ochronie danych) oraz w wewnętrznych politykach bezpieczeństwa danych osobowych Agencji.

2. Pracownik przetwarza dane osobowe małoletnich w zakresie wynikającym z nadanego upoważnienia oraz zgodnie z wewnętrznymi politykami bezpieczeństwa danych osobowych Agencji.

3. Dane osobowe małoletniego są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów. Udostępnienie danych małoletnich w razie konieczności jest konsultowane z Inspektorem Ochrony Danych.

§ 13. 1. Pracownik nie udostępnia informacji o małoletnim ani o jego opiece osobom trzecim, w tym przedstawicielom mediów, chyba że obowiązek taki wynika z przepisów prawa.

2. Pracownik w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, może przekazać opiekunowi dziecka dane kontaktowe podmiotów trzecich, w tym przedstawicieli mediów, na ich prośbę, w celu nawiązania ewentualnego kontaktu.

3. Pracownik nie wypowiada się w kontakcie z osobami trzecimi, w tym przedstawicielami mediów, o konkretnych małoletnich. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest utrwalana.

Rozdział 8.

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci internet oraz procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci internet oraz utrwalonymi w innej formie

§ 14. Agencja nie zapewnia dostępu do Internetu ani do urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet.

Rozdział 9.

Zasady aktualizacji standardów ochrony małoletnich oraz zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie personelu jednostki do stosowania standardów ochrony małoletnich, monitoring standardów

§ 15. 1. Zarząd Agencji wyznacza pracownika koordynującego wdrożenie działań określonych Standardami (koordynatora do spraw standardów ochrony małoletnich), do zadań którego należy w szczególności:

1) bieżące monitorowanie realizacji Standardów oraz przygotowanie raportów z monitorowania Standardów i przedkładanie ich Zarządowi Agencji w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku;

2) przedkładanie Zarządowi Agencji informacji o stwierdzonych naruszeniach Standardów wraz z propozycjami działań mających na celu zapobieżenie wystąpieniu podobnych naruszeń w przyszłości;

3) inicjonowanie i koordynowanie zmian w Standardach, w tym zbieranie propozycji zmian zgłaszanych przez pracowników Agencji;

4) upowszechnianie informacji o Standardach wśród pracowników;

5) upowszechnienie skróconej wersji Standardów, przeznaczonych dla małoletnich;

6) monitorowanie udostępniania Standardów, w tym w wersji skróconej, przeznaczonej dla małoletnich, w celu zaznajomienia interesariuszy i klientów Agencji;

7) przeprowadzanie – nie rzadziej niż raz na 2 lata – procedury oceny Standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.

2. Monitorowanie realizacji Standardów oraz ich ocena prowadzone są w oparciu o analizę dokumentacji wewnętrznej i korespondencji międzyinstytucjonalnej, przepisów prawa, obserwację, analizę ilościową i jakościową zgłoszeń, diagnozę czynników ryzyka oraz uwagi pracowników.

3. Pracownicy mają prawo zgłaszać swoje uwagi i propozycje zmian Standardów w każdym czasie do koordynatora do spraw standardów ochrony małoletnich.

Rozdział 10.

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

§ 16. 1. Na dokumentację ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego składają się w szczególności:

1) karta interwencji – sporządzona zgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 3 do Standardów;

2) notatki służbowe sporządzane przez pracowników na okoliczność danego zdarzenia;

3) rejestr interwencji, którego wzór stanowi załącznik nr 4 do Standardów;

4) raporty z monitoringu Standardów.

2. Zasady przechowywania dokumentacji dotyczącej ujawnionych lub zgłoszonych zdarzeń zagrażających dobru małoletniego oraz interwencji podjętych w tych

przypadkach określa instrukcja kancelaryjna oraz wewnętrzne polityki bezpieczeństwa danych osobowych Agencji.

3. Dokumentacja, o której mowa w ust. 1, jest przechowywana u koordynatora do spraw standardów ochrony małoletnich i jest udostępniana wyłącznie za zgodą Zarządu Agencji. Koordynator ponosi odpowiedzialność za właściwe przechowywanie i udostępnianie dokumentacji.

Rozdział 11.

Zasady udostępniania Standardów

§ 17. 1. Standardy udostępniane są w wersji papierowej w siedzibie Agencji u koordynatora do spraw standardów ochrony małoletnich lub w innym wyznaczonym pomieszczeniu, a także w miejscach realizacji działań z udziałem małoletnich, w tym poza siedzibą Agencji. W miejscach realizacji działań z udziałem małoletnich udostępnia się także Standardy w wersji skróconej, dostosowanej dla małoletnich.

2. Pracownik odpowiedzialny za realizację działań z udziałem małoletnich zapewnia udostępnienie Standardów bezpośrednio małoletnim biorącym udział w tych działaniach (w wersji skróconej) oraz ich opiekunom, a w razie potrzeby dodatkowo wyjaśnia treść Standardów.

§ 18. 1. Wszelkie procedury i dokumenty związane z wprowadzeniem Standardów są udostępniane pracownikom przed rozpoczęciem wykonywania zadań.

2. Każdy pracownik Agencji potwierdza pisemnie zapoznanie się ze Standardami. Wzór oświadczenia o zapoznaniu się ze Standardami stanowi załącznik nr 5 do Standardów. Oświadczenie załącza się do pracowniczych akt osobowych pracownika albo dołącza się do dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.